

Annullerer og erstatter:
 Utgave: 8
 Dato: 29/07/2015

BUTAN OG BLANDINGER

Saint Genis LAVAL
 Utgave: 9
 Dato: 30/03/16

Spesifikk risiko: EKSTREMT BRANNFARLIG

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

Navn: Butan, butan-propan, butan-propan-blanding, Performance, Extreme, Hyperperformance

Anvendelsesområde : Drivstoff

Beskaffenhet: LPG : flytende petroleumsgass

Presentasjon/emballasje : Beholderne overholder eksisterende lovverk.

Beholdertype	Inneholder gass			
	Butan	Butan-propan	Blanding Butan-propan / Performance	Hyperperformance/Extreme
SYLINDRE				
Campingaz 901 -904 -907	X			
PATRONER				
Campingaz GT 106 (90 g)		X		
Campingaz C206 (190 g)	X	X		
Campingaz CV206 (190 g)		X		
Coleman C190 (190 g)		X		
Coleman C190 GLS (190 g)		X		
Campingaz C206GLS	X			
Campingaz C206GLS Super		X		
Campingaz CT200		X		
Coleman C100 (97 g)			X	
Coleman C250 (220 g)			X	
Coleman C500 (440 g)			X	
Campingaz CV270 (230 g)	X	X		
Campingaz CV270 Plus (230 g)	X	X		
Campingaz Theophilos (240 g)	X			
Campingaz CV300 Plus (240g)		X		
Campingaz CV360 (52 g)	X			
Campingaz CV470 (450 g)	X	X		
Campingaz CV470 Plus (450 g)	X	X		
Campingaz CG1750 (170 g)			X	
Campingaz CG3500 (350 g)			X	
Campingaz CP250 (250 g)	X			
Campingaz CP250 og CP250 SP (220 g)	X			
Campingaz El Greco CV470 (450 g)	X			
Campingaz El Greco CV470 plus (450 g)	X			
Taymar-Campingaz T 1750 (170 g)			X	
Taymar-Campingaz T 3500 (350 g)			X	
Taymar-Campingaz RF 80 (185 g)	X			
Taymar-Campingaz RF 89 (277 g)	X			
Taymar-Campingaz RF 90 (350 g)	X			
Instaflam 190 (190 g)	X			
Instaflam 190 GLS (190 g)	X			
Flama 190 (190 g)	X			
Campingaz CG1750 HY (170 g)				X

Annulerer og erstatter:
Utgave: 8
Dato: 29/07/2015

BUTAN OG BLANDINGER

Saint Genis LAVAL
Utgave: 9
Dato: 30/03/16

Campingaz CG3500 HY (350 g)				X
Campingaz CG3500 GA (350 g)			X	
Coleman C300 Performance (240 g)			X	
Coleman C100 Extreme (97 g)				X
Coleman C300 Extreme (230 g)				X
Coleman C500 Performance (240 g)			X	

Leverandør:

Adresse:

Telefon

Faks

E-post

APPLICATION DES GAZ,

Route de Brignais, 69563 ST GENIS LAVAL, FRANKRIKE

+ 33 (0) 4 78 86 88 94

+ 33 (0) 4 78 86 88 84

info@coleman.eu

Nødtelefonnummer Norge 22 59 13 00

2. FAREIDENTIFIKASJON

Merking iht. SGH-regler (EF) 1272/2008 (CLP):

Signalord

Fare

Faresetning:

H220 – Ekstremt brannfarlig gass

Sikkerhetssetninger – forebygging:

P102 – Oppbevares utilgjengelig for barn.

P210 – Holdes vekk fra varme / gnister / åpen flamme / varme overflater og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P377 – Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte.

P381 – Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte.

P403 – Oppbevares på et godt ventilert sted.

Merking i henhold til direktiv 67/548/EØF, 1999/45/EF og endringer av disse.

Merking for farlig klargjøring

Symboler:

Fareuttrykk

Sikkerhetssetninger

F+: Ekstremt brannfarlig.

R12: Ekstremt brannfarlig.

S2 Oppbevares utilgjengelig for barn

S9 – Oppbevar beholderen på et godt ventilert sted.

S16 – Holdes vekk fra antenneskilder – Røyking forbudt

Butan og blandinger av den produseres, lagres, transporteres og distribueres i flytende form under trykk.

Under vanlige forhold forblir de i lukkede systemer frem til endelig ødeleggelse ved forbrenning (bruk) og håndteres derfor aldri direkte.

Det er svært viktig at disse gassene til enhver tid oppbevares i lukkede beholdere. Uansett anbefales noen særskilte forholdsregler for å forhindre eller håndtere utilsiktede utslipp i atmosfæren, dvs. en lekkasje.

Fysiske og kjemiske egenskaper

ekstremt brannfarlig

Siden gass er tyngre enn luft, har gassen en tendens til å samles opp på de lavest mulige nivåene dersom det oppstår lekkasje og det ikke finnes ventilasjon.

Annullerer og erstatter:
Utgave: 8
Dato: 29/07/2015

BUTAN OG BLANDINGER

Saint Genis LAVAL
Utgave: 9
Dato: 30/03/16

Helsefarer

Intens oppvarming av en beholder kan føre til at den sprekker slik at produktet slipper ut. Dersom dampen antennes kan det føre til eksplosjonsartet brann eller en eksplosjon.

i gassform kan innånding av svært konsentrert damp føre til omtåket, forgiftning, bevisstløshet og, i ekstreme tilfeller, koma på grunn av oksygenmangel.
I flytende tilstand kan den gi frostskafer, spesielt ved projeksjon

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Beskaffenhet

Forberedelse

Beskrivelse

Hydrokarbonblandinger som hovedsakelig består av butaner, butener, propan og propan, luktsatt med merkaptan.

Navn	Konsentrasjon	Nr. CAS	Nr. EINECS	Ingen indeks	Registreringsnummer	Klassifisering
Hydrokarboner, C ₃₋₄ -rik, petroleumsdestillat	100 %	68512-91-4	270-990-9	649-083-00-0	Fritatt fra registrering EF 1907/2006 – vedlegg V	Brannfarlig gass 1 H220 (EF 1272/2008) F+, R12 (67/548/EØF og 1999/45/EF)

Merknad 1: Produktet er unntatt fra forhåndsregistrering og registrering (Vedlegg V (2) (7) (b).i direktiv 1907/2006)

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Ved alvorlige ulykker ringer du lege eller ber om akuttmedisinsk hjelp.

Innånding: Symptomene er hovedsakelig:

hodepine, svimmelhet, narkotisk effekt og tap av bevissthet i tilfelle kvelning:

Pasienten skal tas utendørs og holdes i hvileposisjon.

Ved åndedrettsproblemer eller tap av bevissthet, ta umiddelbart kontakt med lege og gi respiratorisk hjelp.

Hud

Skyll grundig med kaldt vann.

Ta av forurensede klær og til slutt ringer, klokke, armbånd. Fjern ikke gjenstandene eller klærne hvis de kleber til huden.

Prøv å varme de aktuelle delene sakte.

Ta umiddelbart kontakt med lege ved alvorlige tilfeller

Øyne

Skyll umiddelbart øynene grundig med vann i minst 10 min, hold øyet beskyttet og rådfør deg med en spesialist.

Brennende klær:

Spyl med vann.

5. BRANNSLUKKINGSTILTAK

Flammepunkt

lavere enn -50 °C

Annullerer og erstatter:
Utgave: 8
Dato: 29/07/2015

BUTAN OG BLANDINGER

Saint Genis LAVAL
Utgave: 9
Dato: 30/03/16

Tiltak for slukking:	Anbefalt: pulver, CO ₂ , spraying med vann i visse tilfeller. Anbefalt: å spyle med en konsentrert vannstråle Ineffektivt: skum
Spesifikke farer	ufullstendig forbrenning danner giftig CO som er spesielt farlig å innånde.
Slukking.	Det er farlig å slukke en flamme hvis lekkasjen ikke kan stanses helt.
Beskyttelse av varer:	Med én gang det bryter ut brann må alle de eksponerte, brennbare materialene og LPG-beholderne evakueres. Sprøyt vann over alle beholderne som ikke kan evakueres for å kjøle dem grundig ned. Ikke spyl med en konsentrert vannstråle.
Beholderbrann:	Hvis det tar fyr i en beholder som er koblet til et apparat, må du ikke kaste den eller snu den opp-ned da dette kan forverre problemet (søl av flytende gass eller at beholderen sprekker). Du må aldri velte en beholder som brenner. Hold folk unna. Prøv å lukke ventilen og beskytt hender og armer med en våt klut. Hvis det er mulig, tar du beholderen med utenfor uten å legge den ned.
Beskyttelse av redningspersonell	Beskytt personellet med brannbestandige verneklær, store mengder vann eller brannsikker vegg. Gå ikke inn i et lukket rom eller på et trangt sted rom uten riktig verneutstyr, inkludert fullt pusteutstyr.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Gass- eller væskelekkasje	Unngå at flytende gass kommer i kontakt med huden Opphold deg ikke i dampskyen (butanluftblandinger). Still deg bak kilden.
I tilfelle lekkasjer i et lukket rom	Luft godt ut av rommet Holdes vekk fra alle antennelseskilder. Unngå alle elektriske brytere. Blokker åpninger i nærheten (ventilasjonshull, dreneringshull). Hold folk unna. Ring etter spesialisert nødhjelp.
Beholder	Hvis lekkasjen ikke kan stoppes ved å lukke ventilen, tar du beholderen med utendørs. Unngå slag, og kast den i et sikkert område uten å vende den opp-ned.

7. Håndtering og oppbevaring

Håndtering	Følg instruksjonene som fulgte med apparatet og de som er angitt på beholderne. Brukes alltid i et godt ventilert område for å tillate utslipp av røyk og forbrenningsprodukter (CO, CO ₂). Røyking forbudt. Brukes utelukkende med egnede apparater (indikert på beholderne). Bruk alltid beholderne i oppreist stilling. Lukk beholderen etter bruk. Luktilsetting gjør at 0,5 % gassinnholdet i luften blir oppdaget. Hvis det oppdages gassluk, bruker du såpevann for å finne lekkasjen før enheten tas i bruk. Let aldri etter en lekkasje med åpen flamme. Fyll aldri en tom beholder på nytt. Ikke varm opp beholderne.
------------	--

Annulerer og erstatter:
Utgave: 8
Dato: 29/07/2015

BUTAN OG BLANDINGER

Saint Genis LAVAL
Utgave: 9
Dato: 30/03/16

Oppbevaring

I henhold til mengdene av produktet som skal oppbevares, følger du reglene som gjelder. Det kan gjelde konkrete forskrifter for oppbevaringen av store mengder.

Oppbevares i et godt ventilert område uten varmekilder og tennekilder i nærheten.

Ikke utsett beholderne for temperaturer på over 50 °C / 120 °F.

Må ikke oppbevares under gulvnivå (f.eks. i en kjeller).

Oppbevares borte fra lavnivåpunkter der det kan samle opp damp.

Må ikke oppbevares i kjøretøy (p.g.a. oppvarming fra solen).

Unngå kontakt med sterke, oksiderende midler. Hold brennbare materialer på avstand.

Bruk utelukkende engangsbeholdere som er beregnet på butan, og som følger forskriftene.

Bruk bare tilpasset elektrisk utstyr (eksplosjonssikret) i faresonene.

8. EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

Alt arbeid på installasjoner av butan skal foretas bare av spesialopplærte personer og i henhold til tilpassede instruksjoner.

Personlig verneutstyr

Hodevern:

Bruk hjelm under drift, lasting/lossing eller oppbevaring.

Øyevern:

Vernebriller for å beskytte øynene mot væskeeksponering.

Håndvern:

Vernehansker mot kulde.

Hudvern:

Brannsikre klær. Unngå elektrostatisk lading.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Fysisk tilstand

væske i beholderen, gassartet ved atmosfærisk trykk

Farge

i gassholdig tilstand: fargeløs

i flytende tilstand: fargeløs

Lukt: karakteristisk

Selvantennelsestemperatur

høyere enn 400 °C

Antenningsgrense, nedre:

ca. 1,5 %

øvre: ca. 8,8 %

Flammepunkt

lavere enn -50 °C

	Butan	Superbutan	Blanding Butan-propan / Performance	Hyperperformance/ Extreme
Koker til under 1 atm. ca.	-3 °C	-18 °C	-23 °C	-27 °C
Relativt kondenstrykk (bar) maks. ved 15 °C ca.	2,05	2,32	2,69	3,45
Relativ kondenstrykk (bar) maks. ved 50 °C ca.	6,9	7,5	8,3	10
Tetthet (flytende ved 50 °C) kg/l min.	0,525	0,513	0,500	0,482
Densitet/luft (T° = 15 °C, P = 1 atm) ca.	2,01	1,95	1,89	1,84

Oppløselighet

Noe løselig i vann.

Butanfordamping

1 l flytende butan ved atmosfærisk trykk genererer et dampvolum på ca. 230 l.

Annullerer og erstatter:
 Utgave: 8
 Dato: 29/07/2015

BUTAN OG BLANDINGER

Saint Genis LAVAL
 Utgave: 9
 Dato: 30/03/16

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Produktet er stabilt under normale bruksforhold.
Nedbrytningsprodukter	Ingen kjente nedbrytningsprodukter.
Farlig reaksjon	Eksploderer eller tar fyr ved eksponering til varme eller antenningskilder. Forbrenningsproduktene omfatter nitrogen, karbongass og vanndamp. Karbonmonoksid (giftig) slippes ut under dårlig forbrenning.

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Alvorlig toksisitet	Ikke relevant. LPG-ene oppbevares i lukkede beholdere før de destrueres ved forbrenning. Den største faren er antenning av damp i luften etter en utilsiktet lekkasje. Innånding av høye konsentrasjoner av damp kan føre til døsighet, forgiftning eller bevisstløshet og i ekstreme tilfeller koma. Ved ufullstendig forbrenning, kan det påfølgende utslippet av karbonmonoksid forårsake svimmelhet, hodepine, tap av bevegelse og koma.
---------------------	--

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Siden LPG-ene fordamper umiddelbart og bare er litt oppløselig i vann, representerer de ikke noen kjente miljøfarer.
 Gass som utilsiktet slippes ut i atmosfæren blir raskt fortynnet og gjennomgår fotokjemisk nedbryting.

13. SLUTTBEHANDLING

Siden beholderne med LPG-ene alltid inneholder brennbar damp, må engangsbeholderne aldri punkteres eller brennes, selv når de er tomme.
 Tømming av beholderne med flytende gass skal bare gjøres av spesialopplært personell og i henhold til tilpassede instruksjoner.
 Overhold det gjeldende regelverket for avfallshåndteringen av de tomme engangsbeholderne.

Emballeringsmateriale	
CV 360	: aluminium
Andre materialer i engangsbeholderen	: stålplate
Etterfyllebare sylindere	: stål

Annullerer og erstatter:
 Utgave: 8
 Dato: 29/07/2015

BUTAN OG BLANDINGER

Saint Genis LAVAL
 Utgave: 9
 Dato: 30/03/16

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

Ved transport til privat bruk må du respektere instruksjonene som er skrevet på beholderen, som at beholdere ikke må oppbevares i kjøretøy som varmes opp av solen.

Alle beholderne oppfyller kravene til transportvedtektene.

Følg de gjeldende sikkerhetsforskriftene for transport av store mengder (vei, sjø, luft).

VEI: FN-forskrifter (UN) – ADR

Produkt	Nr. ONU	Blanding	Betegnelse	Klasse	Farekode	Fareklasse
Sylindre	1965	A01	Hydrokarbongassblanding, flytende, N.O.S	2.2 F	23	2.1
Gasspatroner	2037	–	Beholder, små som inneholder gass	2.5 F	23	2.1

– Transportkategori 2

Tilleggsinformasjon: patronene kan transporteres som begrensede mengder (LQ).

– Begrenset mengde (LQ): 1 l

– transportmåte i **henhold** kapittel 3.4 ADR

JERNBANE: Overenskomst om internasjonal jernbanetrafikk (COTIF) – RID

Produkt	Nr. ONU	Betegnelse	Klasse	Farekode	Fareklasse
Sylindre	1965	Hydrokarbongassblanding, flytende, N.O.S	2.2 F	23	2.1
Gasspatroner	2037	Beholder, små som inneholder gass	2.5 F	23	2.1

Tilleggsinformasjon: patronene kan transporteres som begrensede mengder (LQ).

– Begrenset mengde (LQ): 1 l

– transportkategori: 2

– transportmodus i **henhold til:** i henhold til regelverk

SJØ: Internasjonal forskrift om farlig last på skip (OMI) IMDG

Produkt	Nr. ONU	Betegnelse	Klasse	Fareetikett	Sikkerhetsark nr.	Nr. tabell GSMU
Sylindre	1965	Hydrokarbongassblanding, flytende, N.O.S	Klasse 2.1	2.1	2-07	310
Gasspatroner	2037	Beholder, små som inneholder gass	Klasse 2.1	2.1	2-07	620

– Transportkategori 2

Tilleggsinformasjon: patronene kan transporteres som begrensede mengder (LQ).

– Begrenset mengde (LQ): 1 l

– transportmåte i **henhold** kapittel 3.4 IMDG

Luft: International Air Transport Association – IATA

Annullerer og erstatter:
 Utgave: 8
 Dato: 29/07/2015

BUTAN OG BLANDINGER

Saint Genis LAVAL
 Utgave: 9
 Dato: 30/03/16

Produkt	Nr. ONU	Betegnelse	Klasse	Fareetikett	Passasjerfly	Lastefly
Sylindre	1965	Hydrokarbongassblanding, flytende, N.O.S	Klasse 2.1	2.1	Begrenset	Begrenset
Gasspatroner	2037	Beholder, små som inneholder gass	Klasse 2.1	2.1	Begrenset	Begrenset

15. INFORMASJON OM REGELVERK

Husholdninger: se nasjonale bestemmelser
 Husvogner: se de nasjonale forskriftene

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Brukes kun til de formålene og med det utstyret som er angitt på beholderne
 Før du bruker dette produktet, må du lese nøye gjennom instruksjonene som er angitt på beholderen eller apparatet, for å bli kjent med kompatibiliteten og sikkerhetsreglene.

Forskriftsdata og råd som gis, skal hjelpe kunden med å følge de regelfestede forpliktelsene og beskrive alle forholdsreglene som skal tas. Denne forskriften må imidlertid ikke anses som uttømmende.
 Brukeren må sikre at de nasjonale, internasjonale eller lokale forskriftene overholdes.

Sikkerhetsdatabladet er satt opp i henhold til forordning om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), europeisk direktiv (EF) nr. 1907/2006. All informasjonen i dette dokumentet er basert på kunnskapen vår. Databladet er et supplement til instruksjonene som følger med produktet, med er ingen erstatning for disse instruksjonene.

Dette dokumentet er satt opp etter beste evne, men vi fraskriver oss alt ansvar for skade som skyldes bruken at dokumentet.

15/12/14 – V7 – Ny setning P220.
 29/07/15 – V8 – Nye modeller med patroner.
 30/03/16 – V9 – Lagt til C206GLS Super, Butan-propan i stedet for Super Butan